

УДК 7.725.747

ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ СУЧАСНИХ АНТИКАФЕ

МИХАЙЛОВА Рада, ШЕВЧУК Надія

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
radami1818@gmail.com

Проаналізовано досвід проектування зарубіжних та вітчизняних інтер'єрів антикафе – новітніх закладів культурно-дозвілевої діяльності та творчої реалізації. У процесі дослідження визначені найбільш поширені елементи та риси їх внутрішнього середовища, які формуються на основі зонування, освітлення, декорування, кольорних рішень. Підсумовано можливості підходів архітектурно-дизайнерського проектування антикафе на сучасному етапі.

Ключові слова: архітектурно-дизайнерське проектування, архітектурний простір, внутрішнє середовище антикафе, заклад дозвілля соціального спрямування, кольорне рішення.

ВСТУП

Інтерес сучасної людини до самореалізації та саморозвитку сприяє появі закладів, здатних надати послуги, що комплексно поєднують розваги, навчання та творчість. Такі можливості гарантує антикафе – новий тип громадських закладів соціального спрямування, де можна провести зустріч групи відвідувачів або перебувати наодинці. Створюючи досить вільні умови перебування для відвідувача, антикафе розраховано на проведення тренінгів, майстеркласів, презентацій, конференцій; літературних, музичних та кіно вечорів; тематичних вечірок та вечорів відпочинку, інших заходів тощо [1]. Комфортність, естетичність та багатофункціональність простору антикафе забезпечує його архітектурне проектування та дизайн [2].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Проблема створення простору антикафе обумовлена сучасним попитом на заклади дозвілля для багатьох людей, зокрема молоді, яка потребує соціалізації. Практика антикафе відома у Чехії, Словаччині, Франції, Німеччині, Фінляндії, Великобританії, США, Канаді і в Україні. До вирішення концептуальних засад антикафе зверталися Ю. Молдован [2], роль антикафе у місті вивчали І. Бабаян, А. Любимова, Є. Русакович [3], перспективи їхнього розвитку в Україні розглянули К. Мошковська та О. Романів [1]. Постійне розширення напрямів використання антикафе, спричинені все новими соціальними запитами, створюють нагальну потребу в аналізі досвіду створення їхнього простору, метою якого є визначення найбільш показових результатів для їх врахування у формуванні функціонально-планувальних, об'ємно-просторових та художньо-естетичних складових середовища антикафе та дизайну його інтер'єрів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Антикафе, яке визначають як громадський простір, «третє місце», яке відвідувачі оплачують під час перебування похвилинно або почасово, наділені більшою, поряд із звичайними кафе, свободами. Вони мають робочу територію, яка є аналогом коворкінгу; розвиваючу – простір для тренінгів, мастеркласів, вебінарів; розважальну – місце для комп'ютерних та настільних ігор; творчу – для самореалізації у рамках мистецьких, спортивних або будь-яких інших захоплень, вмінь, інтересів. Антикафе має також риси, спільні із рестораном: тут пропонуються їжа та гарячі напої, які можуть бути безкоштовними або ж продаватися, проте купувати їх не обов'язково. Зазвичай антикафе являє собою велику залу з секторами для різних видів діяльності, що функціонують одночасно. Воно також може складатися з кількох кімнат, де в одній перебувають відвідувачі, а в іншій знаходиться зона для їжі на принципах самообслуговування. У більшості антикафе є безкоштовний Wi-Fi та надається доступ до принтера. Вільна атмосфера, зручність роботи, комфортність спілкування роблять антикафе досить привабливими закладами для творчих людей та молоді.

Найчастіше середовище формується таким чином, щоб виділити зону для компаній та зону для усамітнення. Кількість зон залежить від площі, поверхів приміщення та послуг, що надає заклад. Основними зонами антикафе зазвичай є вхідна частина зі стійкою адміністрації, невелика кухня з мінімумом техніки, спільна зона для компаній, зони для усамітнення, зона для проведення зустрічей та конференцій, зона для домашнього кінотеатру, тощо [3]. Особливістю сучасного зонування інтер'єрів антикафе є можливість трансформації приміщення. Для цього використовують розсувні перегородки та модульні меблі з можливістю перестановки. Прикладом втілення такої ідеї є антикафе «Кампус» у Києві, де одне приміщення виконує функції спільної зали для відвідувачів, зали для конференцій та ігрового простору з тенісним столом.

Натомість, вивчення інтер'єрів антикафе та їхній аналіз показує, що дизайн, призначений створити атмосферу затишку та комфорту для кожного відвідувача, часто демонструє суттєві недоліки. Керуючись економічними та маркетинговими рішеннями, власники закладів часто не доводять вирішення питань організації простору до потрібного рівня, чим суттєво занижують їхню функціональну та естетичну привабливість для клієнта. В цілому, в наш час існує декілька кліше, яких, переважно, дотримуються замовники у створенні середовища антикафе. У ході дослідження антикафе було з'ясовано, що головним критерієм оформлення таких закладів в Україні є відбір матеріалів для закладів, виходячи з таких якостей, як стійкість до механічних ушкоджень та вологи. Для стелі в антикафе найчастіше використовують зручні у монтажі підвісні модулі; також поширене звичайне фарбоване перекриття. Для фарбування та декорування стін застосовують фарбу та штукатурку різних модифікацій, імітацію цегляної кладки, фотошпалери з різними зображеннями, шпалери з малюнком. З матеріалів для підлоги у дизайні інтер'єрів антикафе нині переважає застосування ламінату з текстурою дерева, що використовується внаслідок його легкої експлуатації у переважній більшості антикафе України.

Для освітлення приміщень антикафе найчастіше застосовують: а) денне світло з вікон; б) штучне світло для великих зал, холу та коридорів, що розташовується по всій стелі для рівномірного освітлення всієї площі приміщення (вмонтовані лампи, світлодіодні стрічки, гірлянди); в) точкове або направлене світло в зонах для усамітнення, індивідуальної роботи, а також, над стійкою адміністрації (трекінгові системи, підвісні та вмонтовані точкові світильники).

Досить типовим в інтер'єрах антикафе є предметний декор. В залежності від обраного стилю внутрішнього простору та ідеї закладу, в сучасних антикафе, як показують джерела, переважають інсталяції з предметів домашнього вжитку – платівок, дисків, годинників, інших речей; картини, фотографії та колажі з фото та малюнків, сформовані як закінчені композиції; дошки для малювання, розставлені у певній композиційній системі; музичні інструменти, які застосовуються і як діючі речі, і як предмети-прикраси водночас; кімнатні рослини.

Недостатньо уваги, на наш погляд, в сучасних антикафе в Україні приділяється кольору, який є однією з найважливіших складових дизайну інтер'єру будь-якого приміщення. Адже з кольором пов'язано емоційне, естетичне, візуальне сприйняття середовища та простору. Для внутрішнього простору закладів дозвілля кольори мають підбиратися в залежності від ідеї та зонування приміщення. Виходячи з того, що кожен колір впливає на людину по різному, для робочої зони рекомендують використовувати блакитний та приглушений синій, або інші неяскраві кольори, які, на думку психологів, сприяють підвищенню розумової продуктивності. У зонах відпочинку найкращим вибором, на думку фахівців, буде зелений колір, що має заспокійливий ефект. Для зон ігор та вечірок, на відміну від робочої та дозвіллевої зон, можна, навпаки, використовувати яскраві тони. Вишукано виглядають інтер'єри, які виконуються в одному головному кольорі з додаванням у різних зонах кольорових акцентів. Такий прийом дозволяє досягнути у дизайні інтер'єру цілісності і різноманітності водночас. Окрім того, варто враховувати вплив кольору на вигляд та сприйняття приміщення в цілому, адже світлі відтінки візуально збільшують внутрішній простір, темні, навпаки, його зменшують [4].

ВИСНОВКИ

В результаті дослідження також виявлено стан та рівень організації простору антикафе у попередні десятиліття, що дозволяє переосмислити цей досвід.

Внаслідок проведеного аналізу з практики реалізації дизайну інтер'єрів антикафе, з'ясовано принципи формування їх внутрішнього простору шляхом зонування, застосування типових способів освітлення приміщень, залучення доступних матеріалів та елементів декорування. Узагальнення таких даних дозволяє в процесі проектування середовища антикафе приймати нові, оригінальні дизайнерські рішення, зокрема, щодо кольорових сполучень, які надають інтер'єру емоційності, вишуканості, креативності; застосовувати виявлені результати в дизайні закладів культурного дозвілля інших типів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мошковська К. А., Романів О. Я. Реалії та перспективи ринку антикафе в Україні: геомаркетингові та суспільно-географічні аспекти. *Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу. Тези міжнародної наукової конференції (5–6 листопада 2020 р.)*. Житомир, Житомирська політехніка, 2020. С. 379–381.
2. Молдован Ю. Особливості розроблення концепції антикафе. *День студентської науки*. Збірник матеріалів щорічної студентської наукової конференції. Львів: ЛДУФК, 2019. С. 252–254.
3. Бабаян И. В., Любимова А. Д., Русакович Е. Ф. «Быть самим собой»: социокультурное пространство антикафе в контексте города. *Вестник Саратовского государственного технического университета*. Саратов, СГТУ, 2014. Вып. 4 (1 / 77). С. 215–216.
4. Гнатюк Л. Р., Драга М. Л. Особливості розробки дизайну інтер'єрів закладів громадського харчування для студентських містечок. *Сучасні проблеми архітектури та містобудівництва*. 2013. Вип.33. С. 381–383.

MYKHAILOVA R., SHEVCHUK N.

ABOUT SOME RESULTS OF STUDING THE INTERIOR DESIGN OF MODERN ANTI-CAFES

The article analyzes the experience of designing foreign and domestic interiors of anti - cafes-the latest institutions of cultural and leisure activities and creative implementation. In the course of the study, the most common elements and features of their internal environment are identified, which are formed on the basis of zoning, lighting, decoration, and color solutions. The possibilities of approaches to architectural and design design of anti-cafe at the present stage are summed up.

Keywords: *architectural and design design, architectural space, internal environment of the anti-cafe, social leisure institution, color scheme.*